

DE WEEK VAN GRIET OP DE BEECK



Wat was er van Frank geworden als hij in een liefdevol nest was grootgebracht?



GRIET OP DE BEECK

Beschaamd omdat ik Belg ben, en kwaad, en verontwaardigd, met dat gevoel lees ik het bericht dat Frank Van Den Bleeken dan toch euthanasie mag plegen. Begrijp me niet verkeerd, als dat is wat hij wil, ben ik er voorstander van dat hij die toestemming krijgt. Maar waarom wil deze man dat? Wie of wat is er

tekortgeschoten om hem zo tot de wanhoop te drijven?

Frank was een kleine jongen in een groot gezin die op zijn zesde uit huis werd geplaatst, omdat zijn vader dronk en erg gewelddadig was. Zijn moeder beweerde dat ze die beslissing nam om haar zoon te beschermen, maar hield de andere kinderen ondertussen wel thuis. Volgens zijn zus was hij een druk, impulsief jongetje. Een kind zou voor minder, denk ik dan, en: als afwijzing kan dat wel tellen. Daarna belandde hij in een hele reeks instellingen, en maakte ook daar vreselijke dingen mee. Hij werd onder meer seksueel misbruikt.

Het is misschien niet zo algemeen geweten, maar jonge kinderen die daaraan ten prooi vallen, leggen het kwaad bij zichzelf. Want als zij degene zijn die het gedrag veroorzaken, zal het misschien ooit ook weer ophouden, als ze maar flink genoeg zijn, als ze maar hard genoeg hun best doen, als ze maar worden wie ze denken dat ze volgens degene die hen misbruikt moeten zijn. Omdat geen enkel kind die breuk in het basisvertrouwen aankan, basisvertrouwen in een mens die geacht wordt om voor hem te zorgen. Omdat geen enkel kind kan leven met het idee dat het totaal machteloos staat. De gevolgen van structureel misbruik op termijn zijn onthutsend, soms in die mate dat slachtoffers later zelf dader worden. Zij waren toch al schuldig, en slecht, zij waren eigenlijk al dader, van daaruit vertrekt dat. Wie niet zelf ingrijpt of wordt begeleid na zo'n trauma kan zo ver heen raken dat hij zelf seksuele delicten begint te plegen, en zo ging het bij Frank.

Hij noemt zichzelf zonder omwegen 'een gevaar voor de samenleving', en vertelt hoe hij die meisjes niet wilde verkrachten, en hoe hij dat ene meisje niet wilde vermoorden, maar hoe hij werd bezeten door een drang die hij op dat moment

niet kon keren. Frank is ernstig ziek, dat beseft hij, en om die reden wil hij zelf nooit meer de wereld in. Frank werd geïnterneerd, dertig jaar geleden inmiddels, en met hem gebeurt wat met ongeveer alle geïnterneerden in dit land gebeurt: hij wordt in de gevangenis geplaatst en verder aan zijn lot overgelaten. Frank is nooit echt behandeld, en hij zit elke dag opnieuw drieëntwintig van de vierentwintig uur alleen op zijn cel, nu al dertig jaar.

In 2001 getuigde hij al in een reportage van Panorama dat hij euthanasie wou. Een jaar later werd de wet op euthanasie wegens ondraaglijk psychisch lijden goedgekeurd. Frank diende de aanvraag formeel in, en wachtte jaren op antwoord. Begrijpelijkerwijs vond Wim Distelmans het een ethisch erg moeilijke kwestie. Zou Frank nog dood willen als hij een adequate behandeling kreeg? Die bleek namelijk in Nederland wél te bestaan. Het is schrijnend dat het verzoek om Frank naar onze noorderburen te verhuizen door justitie werd afgewezen, terwijl er ooit hele groepen gedetineerden wel naar Tilburg zijn verscheept. En de voorbije week, na een gevecht van jaren, is de knoop eindelijk doorgehakt: aangezien dit land blijkbaar zijn burgers niet kan helpen, mag Frank dan toch dood. Een behandeling kreeg hij niet, een spuitje wel.

Wat een failliet. Waarom kunnen wij niet wat Nederland wel kan? Waarom vinden wij deze mens het niet waard om geholpen te worden, en met hem al die andere geïnterneerden waar nu al jaren over gekakeld wordt dat het ooit weleens zal verbeteren zonder dat er daadwerkelijk veel gebeurt? Pas op, ik wil niet minimaliseren wat Frank op zijn geweten heeft. Verkrachting en moord, erger bestaat niet, dat vindt Frank zelf overigens ook. Maar had Frank die

jeugd verdiend? Wat was er van hem geworden als hij in een liefdevol nest was grootgebracht? Er valt bijna met zekerheid te zeggen: iets anders.

Het verhaal van Frank stelt de kwestie heel scherp. Hoeveel mensen moeten er nog vragen om te mogen sterven (want Frank staat niet alleen met zijn verzoek) voor er in dit land iemand de politieke moed heeft om echt in actie te schieten? Hoe schrijnend moeten omstandigheden worden voor we allemaal beschaamd, kwaad en verontwaardigd zullen zijn en stemmen voor die politicus die daar zijn schouders onder wil zetten?

Ik zal dat beeld van Frank die in de camera kijkt met ogen vol wanhoop, eenzaamheid, zelfverachting en onmetelijk verdriet niet licht vergeten. Frank is een dader, ja, en dat is erg, maar hij is ook een slachtoffer, van ouders die tilt sloegen, van een falend opvangsysteem, van die ene pedoseksueel, van een zwaar tekortschietend justitieel systeem. Ik hoop dat de dood hem verlost.

De Panorama over Frank is te herbekijken op deredactie.be.